

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

"Stajerc" izhaja vsaki petek, datirat z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 4 krome, za Ogrsko 5 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 6 krom, za Ameriko pa 8 krom; za drugo inozemstvo se računi naročnino z oziroma na visokost poštine. Naročnino je platičati naprej. Posamezne tev. se prodajata po 8 v.

Uredništvo in upravljanje se nahajata v Ptuju, gledališko poslopje štev. 3.

Štev. 4.

V Ptuju v nedeljo dne 23. januarja 1916.

XVII. letnik.

Svetovna vojska

Poprvi sovražnik na tleh; Črnogorska se je brezpogojno udala in prosila mir. — Cetinje naše! — 21-dnevna novoletna bitka v Galiciji za nas zmagovita; Rusi izgubili 70.000 mrtvih in ranjenih ter 6000 vježnih. — Laški napadi ponehali. — Zmagoviti boji Nemcev na morju in v zraku.

Cetinje v naših rokah.

K. B. Dunaj, 14. januarja. Uradno se danes razglaša:

Glavno mesto Črnogore je v naših rokah. Raženega sovražnika zasledujejoč, so naše čete eraj popoldne vkorakale v Cetinje, prestolico črnogorskega kralja. Mesto je nepoškodovan, obivalstvo mirno.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

* * *

Razno ko je zadnja naša številka izšla, prije telegram, da so naše hrabre čete zavzeli estolico črnogorskih kraljev, Cetinje. S tem je išlo tretje sovražnikovo glavno mesto v naše roke. Nad Bruseljnom, Belgradom in Cetinjem spolajo nemške in avstro-ogrške zastave, trije vršni kralji so izgubili svoje dežele. Mesto Cetinje samo ob sebi je malo in ima komaj 100 prebivalcev. Vendar pa je osvojitev tega mesta tudi v vojaškem oziru velevažna, čeprav bila po zavzetju Lovčena pričakovati. Kakor ovo gnezdo leži Cetinje v skoraj nedostopnem rovju. Ali pred našimi vojaki se je moralno udati. Več kot 130 let ni prestopila sovražnikova noga Cetinje. Takrat so se Turki sta polastili in so ga požgali. Zdaj pa so orakale avstro-ogrške čete, ki seveda prebivalstvu niso ničesar storile in so tudi mesto polnoma nepoškodovan pustile. Medtem, ko te sele vrstice pišemo, pa je došla še veselješa st, da je črnogorski kralj Nikita padel pred sim vladarjem na kolena in ga prosil milosti. Črnogorska se je udala. Zavzetje Cetinja pa je predpogoj za to kapitulacijo.

Uspehi na Ruskem.

(Avstrijsko uradno poročilo od pondeljka.)

K. B. Dunaj, 17. januarja. Uradno se danes razglaša:

Rusko bojišče. Ob besarabski in vzhodno-galiski fronti postavljene ruske armade so tudi včeraj ponovitev svojih napadov opustile. Vladal je v splošnem mir. Leta v prostoru vzhodno od Raraucze prepodile so naše čete pod ljutimi boji sovražnika iz neke spredajšnje postojanke; zasule so njegove jarke in uničile njegove žične opore. V prostoru armade nadvojvode Josifa Ferdinandata bili so trije ruski napadi proti črtam naše bojne straže zavrnjeni.

Italijansko bojišče. Topovski boji na posameznih točkah primorske in tirolske fronte trajajo naprej. Cerkvena postojanka od Oslavije bila je od naših čet zaradi tja združenega sovražnega artiljerijskega ognja zopet izpraznjena. Na Goriškem prisili so naši letalci več italijanskih balonov, da gredo dolni; obmetali so tudi sovražna taborišča z bombami.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od pondeljka.

K. B. Berlin, 17. januarja. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Nobeni bistveni dogodki. V mestu Lens bilo je s sovražnim artiljerijskim ognjem 16 prebivalcev ubitih in ranjenih.

Vzhodno bojišče. Srežni viharji prečili so na večjem delu fronte bojevno delovanje. Vršili so se le na posameznih mestih patrolski boji.

Vrhovno armadno vodstvo.

Črnogorska se je brezpogojno udala.

(Iz avstrijskega uradnega poročila od pondeljka.)

K. B. Dunaj, 17. januarja. Uradno se danes razglaša:

Kralj Črnogore in črnogorska vlada sta dne 31. januarja za vstavljenje sovražnosti in pričetek mirovnih pogajanj prosila. Odgovorili smo, da se zamore tej prošnji ugrediti le po brezpogojni odložitvi orožja črnogorske armade. Črnogorska vlada je včeraj od nas stavljeno zahtevo brezpogojne odložitve orožja sprejela.

Prvi naš nasprotnik se je torej pod močnim pritiskom naše armade udal. In sicer se je na našo zahtevo popolnoma brezpogojno udal. Odložil je orožje, predno so se pričela mirovna pogajanja. S tem je rečeno, da mora vsak pogoj spreteti, ki mu ga bode stavila naša monarhija. Priznati se mora, da je bil črnogorski kralj Nikita v hudih škrpicah. Prvič v svojem življenju se je ta zviti lisjak Nikita zmotil; mislil je, da bode čveterozvezza močnejša in pridružil se ji je. Ali kmalu je moral svojo zmoto izpoznavati. Namesto, da bi on zavzel našo krasno trdnjavno Cattaro in si tam uresničil novo lepo prestolico, naskočile in in zavzeli so avstrijske hrabre čete „nepremagljivi“ Lovčen ter zasedle Cetinje. Zdaj je padlo Nikiti srce v široke blače. Izpozal je, da se je zaračunal in — da bi rešil, kar je mogoče, se je udal ter prosil za mir.

Ne da bi precenjevali pomen tega dogodka, treba je vendar nekaj opomb posebno naglašati. Kralj Nikita velja za najboljšega diplomata na

Balkanu. Ako se je on brezpogojno podal, potem je izgubil vero v zmago naših sovražnikov. Sprevidel je, da Avstro-Ogrsko in Nemčijo z njenimi zavezniki ne more nikdo premagati. Dokumentiral je jasno, da je naša zmaga gotova stvar. In to bode gotovo v vseh krogih naših sovražnikov povzročilo veliko potrstost, veliko demoralizacijo. Pa tudi v vojaškem oziru ima kapitulacija Črnogore precej pomena. Eno skrb smo odvalili od svojih mej in eno naših armad imamo prosti, da jo porabimo na drugih frontah. Tako je torej kapitulacija črnogorskega kralja Nikite prvi žarek iz tako temnega neba svetovne vojne. Prvič se je pojavilo na vidni način upanje po miru, prvič lahko vzdihnemo veseljše. Hvala pa gre v prvi vrsti junaškim našim armadam, ki so s svojo hrabrostjo ta krasni uspeh dosegli!

Italijanski letalni stroj čez Ljubljano.

Ljubljanski dnevnik "Slov. narod" piše o napadu italijanskega letalnega stroja, ki ga omenja sotobno uradno poročilo našega generalstava, tako le:

"Osem mesecev po izbruhu italijanske vojne je obiskal sovražni aeroplani tudi Ljubljano. Naši letalci so opetovanjo pohiteli daleč tja v notranjost italijanske dežele in marsikateri sijajni čin priča o njihovi neustrašenosti, pa tudi o njihovi izborni letalski izvežbanosti. Ako primjerjamo polete naših slavnih pilotov z obiskom, ki ga je bila v petek v prvih popoldanskih urah deležna Ljubljana, spoznamo razloček... Italijanski letalec si je bil izbral neke želesniške naprave za svoj cilj. Ljudje, ki so opazovali pilotove kretnje, so občudovali njegovo tehnično spretnost, s katero se je apustil z velike visочine na kakih sto metrov niz dol, tem manj pa so občudovali njegovo vojaško izurjenost: v malih presledkih so padle na zemljo tri bombe, ki so vse zgrešile svoj cilj: eksplodirale so seveda z velikim ropotom, napravile prav poštene luknje v zemljo — to pa je bilo tudi vse. Škoda, ki so jo napravile, je malenkostna in se da zračnunt takorekoč na vinarje, ki jih bo treba plačati, da se bodo luknje zopet zasule. Ranjen ni bil nikdo. Razpršeno kamenje in drobci bomb so nekoliko opraskali stene neke hiše." Kakor kaže to poročilo, ni bila stvar za Ljubljancane posebno nevarna. Taki dogodki, ki danes nikogar več ne razburijo, se bodo morda še parkrat ponovili, ali kakor upamo, prišla bode enkrat naša ofenziva zoper laško izdajalko. In tedaj bodi Bog Italijanom milosten!"

Tretji napad naših letalcev na Ancono.

K.-B. Dunaj, 18. januarja. — Uradno se danes razglasila:

Včeraj popoldne izvršilo je brodovje pomorskih letalnih strojev močni napad proti Anconi, kjer so bili kolodvor, električno podjetje in vojašnica od težkih bomb zadehti in so pričeli goreti. Jako luti ogenj od štirih obrambenih topov bil je brez vsakega učinka. Vsi letalni stroji so se neposkodovani vrnili.

Mornariško poveljništvo.

* * *

Italijansko mesto Ancona, ki je bilo zdaj že tretjič od naših pomorskih letalnih strojev obiskano, ima ravno tako kot pristanišče kakor tudi kod zbirališča srednje-italijanskih železnic večji pomen. Prvič je bila Ancona od naših letalnih strojev v noči od 23. na 24. maja 1915 napadena; z vidnim uspehom metali so naši letalci takrat bombe na vojaške naprave mesta. Drugič so prišli naši letalci v Ancono due 11. decembra 1915 in so metali uspešno bombe na kolodvor, električna podjetja, gazometer in vojaška poslopja. In sedanji tretji napad na Ancono je imel isti cilj ter je bil glasom uradnega poročila jako uspešen.

Popolna zmaga v novoletni bitki.

(Avstrijsko uradno poročilo o torka.)

K.-B. Dunaj, 18. januarja. Uradno se razglasila:

Rusko bojišče. Ker tudi včerajšnji dan ni prinesel nobenih posebnih dogodkov, zmore se smatrati novoletno bitko v vzhodni Galiciji in ob besarabski fronti, o kateri iz umljivih vojaških razlogov dnevna poročila niso mogla prinašati natančnih podatkov, kot končano. Naše orožje je na vseh točkah 130 kilometrov širokoga bojišča **popolno zmago doseglo**. Naša čez vsako hvalo vzvišena infanterija, nositeljica vseh odločilnih bojev, je, od artiljerije jako umno in spremno podpirana, vse postojanje premoči mestoma mnogokratni premoči držala. Velika novoletna bitka na severnem vzhodu Avstrije začela je dne 24. decembra preteklega leta in je trajala, pretrgana le posamezne dni s topovskimi odmorji, do 15. januarja — torej skupno 24 dni. Mnogoštevilno regimentov stalo je v tem času skozi 17 dni v najljutejšem boju. Ruska dnevna povelja, izpovedba vjetih in cela vrsta uradnih ter poluradnih razglasov iz Petersburga potrdijo, da je rusko armadno vodstvo z ofenzo svojih južnih armad velike vojaške in politične namene zasledovalo. Tem namenom odgovarjale so tudi množice ljudi, ki jih je vrgel sovražnik proti našim frontam. Žrtvoval je, brez da bi dosegel katerikoli uspeh, najmanje 70.000 mož na mrtvih in ranjenih ter pustil skoraj 6000 vojakov kot vjete v naši roki. Gleda sestave čet imajo na zmagi v novoletni bitki vsi plemena monarhije delež. Sovražnik vlači na novo ojačanja v vzhodno Galicijo. Drugače na severnem vzhodu nobenih posebnih dogodkov.

Italijansko bojišče. Položaj je nespremenjen. Ob dolomitski fronti, ob tolminskem mostiju in na Goriškem vršil se je mestoma živahn topovski boj. Manjša sovražna podjetja pred imenovanim mostičjem in napadi na naše postojanke ob severni strani Monte San Michele bili so zavrnjeni.

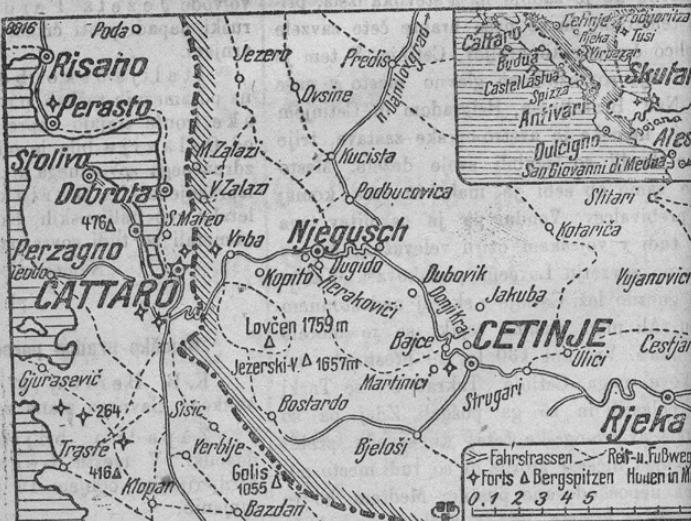
Južno-vzhodno bojišče. Razprave, ki imajo urediti odložitev orožja črnogorske armade, pričele so včeraj popoldne. Naše čete, ki so medtem že Virbazar in Rijeko zasedle, so zdaj sovražnosti vstavile.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

O premagani Crnogorski.

V boljše umevanje uradnih poročil glede naših krasnih zmag na Črnogorskem, prinašamo zemljevid o prizadetih krajih, ki bode cenjene čitatelje gotovo vrlo zanimati.

Nazemljevid za more se zasledovati natančno potek naših bojev v Črnigori. Označene so tudi ceste, pota, utrdbi, gorske visocine itd. Zgoraj v desnem kotu vidimo mali zemljevid, ki kaže pokrajino od naše trdnjave Cattaro do albanskega pristanišča San Giovanni di Medua.

Zum österreichischen Vormarsch auf Cetinje

Nemško uradno poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 18. januarja. (W.-B.)
velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Splošno je streljanje ob fronti pri večinoma jasnom menu povisano. Mesto Lens bilo je zopet vahno obstreljeno. Dva angleška letalna strojev podlega sta v Flandriji v zračnem boju. Od 4 letalcev so 3 mrtvi. En francoski letalni stroj bil je pri Medewichu od enega nas letalcev sestreljen. Vodja in opazovalec sta bivjeta.

Vzhodno bojišče. Pri Dueno (Točno južno-vzhodno od Rege) posrečilo se je Rusostno pod varstvom teme in snežnega viharja napad Ferd i in razpršiti naprej potisnjene male nemške na strane.

Balkansko bojišče. Položaj je v autonoma dala pa spremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo

Rusi zopet premagani.

(Avstrijsko uradno poročilo sredje.)

K.-B. Dunaj, 19. januarja. Uradno razglasila:

Rusko bojišče. Včerajšnji dan potrebovali je mirno. Danes v najranejših jutrišnjih urah vnela se je ob meji vzhodni od Černovic pri Toporovcu. Bojanina nova bitka. Sovražnik porabil zopet mnogoštevilne kolone in napravil na posameznih krajih štiri napade zapore doma. Bil je povečan povsod od hrabrih braniteljev nazaj v življe. Drugače nobenih posebnih dogodkov.

Italijansko bojišče. Napadi slabih sovražnih oddelkov pri Lusernu in verno tolmljškega mostičja bili so zavrnjeni.

Južno-vzhodno bojišče. Pri Virbazarju so naše čete, kakor naknadno poroča, 20 jeklenih kanonov zaplenile.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od sredje.

K.-B. Berlin, 19. januarja (W.-B.) Izlikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Od Isere sunil je manjši nemški oddelek naprej v sovražni jarek in je zaplenil eno strojno puško. Žvali obojestransko razstreljevalno delovanje na fronti od Lille do južno od Sommes. Ponoči tali so sovražni letalci bombe na Metz. Danes se je poročalo le o škodi na stvareh. Eno ravnoglavno letalo padlo je proti jutru južno-zapadnemu smeru.

K. K. R. besarab.

Tihancourta na zemljo. Od dveh letalcev je eden mrtev.

Vzhodno bojišče. Ob fronti nič novega. Nemška letalna brodovja napadla so sovražne magacinske kraje in letalno pristanišče v Tarnopolu.

Balkansko bojišče. Položaj je nespremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Sestanek nemškega cesarja in bolgarskega kralja v Nišu.

K.B. Berlin, 19. januarja (W. B.). — Točno ob 12. uri opoldne sešla sta se v slavostno okrašenem Nišu cesar Viljem in car Ferdinand bolgarski. Bolgarske čete dale so na kolodvoru častno kompanijo. Po prisrčnem pozdravu podala sta se vladarja v automobilu k citadeli, kjer sta skupno ogledala parado tam postavljenih bolgarskih, makedonskih in nemških čet. Cesar podaril je carju znak feldmaršala. Car pa je imenoval cesarja za šefu 12. bolgarskega infanterijskega regimenta. V spremstvu cesarja so se nahajali general Falkenhayn, general-feldmarschal von Mackensen, generalna adjutanta Plessen in Chelin, admiral pl. Müller, dvorni nadmaršal Reischach. Poleg tega sta bila še navzoča general pl. Sekt in vojvoda Jahan Albrecht meklenburški. Carja Ferdinand so spremljali prestolonaslednik Boris in princ Kiril, generalni adjutant Markov, generali Bojadjev, Todorov in Tantilov, generalni gubernator Kutinescev, ministriki predsednik Radislavov in poslanik Tšaprašikov. Vtis slavnosti bil je povečan po krasnem solnčnatem vremenu južne zime.

Po pomoti potopljen ladja zaveznikov.

K.B. Dunaj, 16. januarja. "Agenzia Stefani" poroča z dne 14. januarja: Due 13. januarja je torpediral in potopil francoski, našim primorskim bojnim silam prideljeni podmorski čoln "Foucault" v spodnji Adriji neko avstro-ogrsko poizvedovalno ladjo tipa "Novara". — Ker pa avstro-ogrsko mornarica ne pogreša nikake ladje, moramo soditi, da se je italijanskim pomorskim bojnim silam dodeljeni francoski podmorski čoln zmotil in da je potopil

pomotoma kakoladjo zaveznikov. (Nič ne dene; če si bodo naši sovražniki sami svoje parnike potapljal, bode vojne še preje konec. Op. ur.)

Blzo 1000 Italijanov vjetih.

K.B. Dunaj, 16. januarja. Urado se danes razglaša:

Rusko bojišče. Zopetni težki poraz, ki so ga Rusi na svojem novoletnem dnevu ob besarbški meji doživeli, peljal je včeraj zopet

do bojevnega odmora, ki je bil deloma s topovskim ognjem menjajoče se sile pretrgan. Južno od Karpilowke v Wolhyniji napadel je neki naš oddelki rusko postojanko in je posadko uničil.

Italijansko bojišče. Ob primorski fronti povisal se je topovski ogenj proti Monte San Michelu, proti goriškem in tolminskem mostičju ter proti Mrzlemu Vrhu, brez da bi prišlo do podjetij sovražne infanterije. — Že včeraj poročano vzvjetje cerkvenega dela Oslavije, ki so ga izvršili oddelki inf. reg. štev. 52 in 80, prinesel je 933 vjetih Italijanov, med njimi 31 oficirjev, 3 strojne puške in 3 metalec min. Tudi ob tolminskem mostičju vzele so naše čete en sovražni jarek. — Ob tirolski fronti bili so artiljerijski boji v oddelkih Schlueterbach in Lafran-Vielgerent živahnejši. — Sredi svojih domačih gora ob ogroženih mejah svoje dežele na straži stoječi, obhajajo danes s puško v roki tirolski cesarski lovci stoljetnico svojega obstanka. Hvaležno se spominja armada na severu in jnu slavnega delovanja teh hrabrih čet, v katerih vrstah duh junakov l. 1809 naprej živi in ki so si v težki borbi sedanjosti zopet nezvenljive lovorike priborile.

Južno-vzhodno bojišče. Severno od Grahowe se vršijo zasledovalni boji. Nasim četam padlo je v tem prostoru 250 Črno-gorcev in eno napolnjeno municipsko skladislo v roke. Število v zadnjih dneh pri Berani prijetih vjetih presega 500.

Namestnik generalštavnega šefa: pl. Höfer, fml.

Obleganje Kut el Amare.

K.B. Konstantinopel, 17. januarja. Bagdadski list "Sada i Millet" izve: Angleži so že pred 14. dnevi čete garnizije Kut el Amare na polovično množino kruha postavili. Poskus, dovskyti garniziji živiljenska sredstva, so se izjavili. V mestu se nahaja 3000 ranjencev, ranjenih po obkoljenju mesta.

(Zasebna poročila pravijo, da je položaj v mestu zaprt Angležev jako kritičen. Angleži imajo živiljenskih sredstev za večjemu še 14 dni. Število Angležev znaša 12.000 mož. Njih poskusi, predreti sovražne vrste, bili so kravovo zavrnjeni).

Ruski poraz v Perziji.

K.B. Konstantinopel, 15. januarja. Neki telegram od perzijske meje poroča o boju med sprostovoljci ojačeno žandarmerijo in Rusi pri Memmilme ob

cesti od Teherana v Kaswin. Rusi so izgubili okoli 1000 vojakov. Perzijske izgube so relativno male. Rusi gredo v svojem divjaštvu tako daleč, da perzijske mrlide razmesrajo.

Glasom zanesljivih poročil iz Perzije je generalni gubernér od Lurcitan, Niseam Sultanek, ki je znan po svoji patriotski zanesljivosti, prevzel povelje čez proti Rusom in Angležem se boreče perzijske narodne bojne sile; napovedal je Angliji in Rusiji vojno in zapričel s sovražnostmi.

Barzilai, Oberdank, D'Annunzio, Princip, Salandra, Luccheni, Sonnino, Bresci, Caserio.

Izvirna slika iz "Il Cittadino di Trieste". Prevodil Al. Irgl.

Pod vlasti Salandra, D'Annunzija in Barzilaja propada Italija od dne do dne v političnem in moraličnem oziru. Nastopil je čas propada in poloma, kakor ga kaže zgodovina drugih narodov.

V nacionalnem obupu Italija čaščuje in triumfira z slikami podlega anarhistu Oberdanku. Na javnih shajališčih se kuje od vseh slojev, tudi v plemenitaških krogih politika proti Avstriji ter se celo psički kinčajo s traki italijanskih znakov.

Italija, velika, ki se je bahala s prednostjo vzgoje k prostosti drugih "barbarskih" ljudstev, v razsvetljevanju civilizacije vsega sveta, leži danes v blatu svoje podle nesramnosti.

Kaj bi porekel k temu veliki pesnik Dante, če bi videl svojo božansko opevano Italijo izdalsko, kraljemonirske in roparsko?

Moral bi najti drug pekel, mnogo hujši, da bi kaznoval Sonnina, Barzilaja, Salandra itd. itd. skupno z iredentisti Trsta in Tridenta, ki so zakrivili smrt milijonom človeških bitij in provzročili evropsko bedo. Kakšno kazan bi se naj dalо tem lopovom, vrednim naslednikom Oberdank-a? — Pa tudi nekaj zastopnic nežneg spola pripada k tej hodudelski druhali, brez pomisla konečne usode svojih sinov — mogoče tudi vislic. Tukaj jim podamo vzgled vzgoje slike Oberdank-a, justificiranega dne 20. decembra leta 1882.

Trst proslavljal je takrat Avstrijo v znak prostosti in svobode beneškega suženjstva. Meseca avgusta, leta 1882 priedela se je na čast nadvojvode Karla Ljudevitka, došlega v Trst, balklada po tekališču, glavnem trgu, kakor tudi pred državno palaco.

Iz prvega nadstropja ene hiše na tekališču vržena je bila takozvana bomba Orsini, ki je padla tik pred vrsto korakajočega veteranskega bataljona in je umorila njih poveljnika, dokторja Aleksandra pl. Dorn, urednika tržaškega lista

Kraljevski grad v Cetinju.

Prinašamo sliko kraljevskega grada v Cetinju, katero črnogorsko prestolico so naše hrabre čete v naskoku zavzele. Na balkonu stoji ravnokar premagani kralj Nikita, ki je zdaj kot prvi za milost prosil. Spodaj pa vidimo črnogorske podanke, ki se kralju klanjajo. Zdaj seveda se Nikita ne nahaja več v tem gradu, ker jo je pravočasno popihal. Udal se je našemu zmagovalemu orožju in je s tem pač dokazal, da je — modrejši nego Peter srbski ali pa belgijski kralj ...

Da dokazete dejanski svojo pravo domoljubnost in olajšate ranjencem njih trpljenja in muke, podpirajte ob vseh prilikah družbo

„Rdečega križa!“

Das Königsschloß in Cetinje

Bojazljivost

visiljanje krvi v glavo, glavobol, pomanjanje krvi in mrzota, bolečine v truplu, krči, napenjanje in slični pojavi so večinoma posledice motenja prebave. Jemo minograt slabje, napenjajoče, težko prebavljive jedi, prehladimo semintja, zelodec in prebavne organe po premrli pijači in zamudimo tudi pravočasno izpraznenje črevsja. Ako se potem neprjetno, bolestno, krču podobno, mrzlično nervozno stanje pojavi, je potrebno, da se hitro zopet uredi moteno delovanje prebave, redno cirkulacijo krvi in izmenjava snovi. Glasom poročil v tisočih zahvalnih pismih služi pri tem izbrana močna švedska tinktura (tinctura svedica), tudi živiljenska esanca in balzam imenovana. One odpravi bolestne, osveži, pomiri, uredi izmenjavo snovi, čisti, pospešuje cirkulacijo krvi in prepreči mnoge bolezni. Vedno naj bi bilo v hiši, kajti njenata takojšnja raba prističi nam marsikatero neprjetno uro. Pri krči, napenjanju, kolcanju, bolečinam v telesu, bojazljivosti, vstavljanju krvi, bluvjanju, gnusu in raznemu, vsled motenja prebave nastalemu stanju je blagor, imeti jo hitro pri roki. Ker pospešuje prebavo jedi in napravi redilne snovi za naš organizem lajje sprejemljive, pospešuje obenem uresničenje krvi in prav stavljanje krvi, ki torej tudi obenem za bleodiščne in na krvi revne izborno sredstvo za doseg in ureditev prave izreje. Mnogo vrednih kri in moč sestavljajočih snovi naših redilnih sredstev, ki odhajajo drugače zopet prebavljeni, dojaya se z močno švedsko tinkturo truplu v popolnoma razpuščeni, lahko prebavljivi obliki. Naroči se pravo švedsko tinkturo le pri apotekarju E. V. Feller, Stibica, Elsa tg. Št. 241 (Hrvatsko) in sicer stanjejo 3 velike steklenice franko samo 5 kron ali 12 malih steklenic franko samo 4 kron.